

Годишен извештај -

ЕПИ

2023

Институт
за
европска
политика.
Скопје

СОДРЖИНА

- 3** ПОРАКА ОД ДИРЕКТОРКАТА
- 4** КОНСУЛТАЦИИ СО ГРАЃАНИТЕ:
ПОТТИКНУВАЊЕ АНГАЖИРАНост
И ВЛИЈАНИЕ НА ПОЛИТИКИ
- 6** ЗАЕДНИЧКА АКЦИЈА ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА:
ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ПАРЛАМЕНТАРНАТА И АНГАЖИРАНОСТА
НА ГРАЃАНСКОТО ОПШТЕСТВО
- 8** ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ВЛАДЕЕЊЕТО НА ПРАВОТО:
ОСВРТ НА НАШЕТО ВЛИЈАНИЕ
- 10** ПАРТНЕРСТВА И СОРАБОТКИ:
ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕТО ПРЕКУ СТРАТЕШКИ СОЈУЗИ
- 12** УСЛУГИ И КОНСУЛТАНСКИ АКТИВНОСТИ:
ЗАЈАКНУВАЊЕ НА СТРУЧНОСТА И ВЛИЈАНИЕТО
- 14** ЗАСТАПУВАЊЕ: РЕФОРМИ НА ПОВИСОКО НИВО
И ЗАЈАКНАТИ ПАРТНЕРСТВА
- 16** ВИДЛИВОСТ, КОМУНИКАЦИИ И НАСТАНИ:
ПРОШИРУВАЊЕ НА ВЛИЈАНИЕТО И ПОТТИКНУВАЊЕ ДИЈАЛОГ
- 17** ВНАТРЕШЕН РАЗВОЈ:
ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ОРГАНИЗАЦИСКИОТ КАПАЦИТЕТ

Порака од директорката

2023-та беше година на истрајност и заеднички достигнувања. Кога се навраќам на годината, се чувствувам благодарна и горда. При сите предизвици, нашата организација не попусти во напорите. Сосема напротив, имавме значајни резултати и покажавме зошто имаме сè поголема улога во глобалната дискусија за човекови права, владеењето на правото и европската интеграција.

Една значајна задача беше нашето прво учество во процесот на Универзалниот периодичен преглед на ОН, што е доказ за нашата посветеност на застапувањето за човековите права на меѓународен план. Тоа, заедно со нашата програма за редистрибуција на грантови, е пример за нашата посветеност да ги зајакнеме граѓанските организации и да им го подобриме капацитетот да спроведуваат суштински промени.

Годината ја одбележи и нашето учество во евалуацијата на човековата димензија за македонското претседателство со ОБСЕ. Таа иницијатива ги покажа нашите стручност и влијание во негувањето на демократските начела и основни права. Згора на тоа, нашето активно учество во Форумот на граѓанското општество на Берлинскиот процес ја нагласи нашата улога во обликувањето на дискусијата за европската перспектива на Западен Балкан.

Овие заложби, заедно со организациската поддршка од ЕУ, нашето значително присуство во медиумите, релевантните истражувања и консултантските активности ни го зацврстија статусот како клучен актер на домашна и европска сцена. Соработките со угледни партнери како Агенцијата за основни права на Европската унија, други институции на ЕУ и Светска банка ни го збогатија придонесот во дијалогот за општествена отчетност и основни права.

Рамковниот проект за партнерство „Градиме мостови за заедничка иднина: Владеењето на правото во насока на пристапувањето во ЕУ“, финансиран од Европската унија, е доказ за нашата стратешка определба да ги зајакнеме владеењето на правото и реформите во владеењето што се суштински за пристапувањето во ЕУ. Оваа иницијатива не само што ја помогна нашата соработка со НВО во регионот, туку и го зајакна нашето влијание во застапувањето за законските и демократските начела. Со овој проект покажавме капацитет да ги премостиме јазовите меѓу посакуваните цели на граѓанското општество и сложените процеси за интеграција во ЕУ, со што значително придонесовме во дискусијата за реформата на јавната администрација и судскиот интегритет.

За во иднина, нè инспирира можноста да го продлабочиме нашето влијание, да поттикнеме иновации и да негуваме партнерства што ќе ја движат нашата мисија понатаму. Заедно ќе продолжиме да се стремиме кон едно праведно, демократско и инклузивно општество.

Им изразувам најдлабока благодарност на нашиот тим, партнерите, волонтерите и поддржувачите. Вашата непоколеблива посветеност, стручност и страст се темелот на нашите достигнувања. Посакувам во 2024 да постигнеме уште повеќе.

Симонида Кацарска

Консултации со граѓаните: Поттикнување ангажираност и влијание на политики

ГРАЃАНСКИ КОНСУЛТАЦИИ
СО НАД 150 ГРАЃАНИ, ЕКСПЕРТИ,
ПОЛИТИЧАРИ, ПРОФЕСОРИ
ОД ЦЕЛАТА ДРЖАВА

Евалуација на човековата димензија во Северна Македонија за ОБСЕ

Во 2023 година, кога Северна Македонија ја презеде улогата на претседавач со ОБСЕ, нашата организација со гордост се вклучи во критичката оценка на придржувањето на земјата до човековата димензија за ОБСЕ. Се зафативме со повеќеслојно истражување со акцент на клучни области како изборите и заштитата на малцинствата. Тој потфат вклучуваше сеопфатни анализи на документи збогатени со повеќе сесии за консултации со релевантните чинители. Тие напори кулминираа во фазата за изготвување каде што ги вклучивме домашните чинители коишто се најважни за темелноста на документот. Консултациите беа и на експертско и на институционално ниво за да обезбедиме активно учество на сите клучни актери.

Наодите од евалуацијата не беа ограничени само на внатрешните дискусии, туку беа предмет на дискусија и на [паралелна конференција](#) со Министерскиот совет на ОБСЕ во Скопје, со што се постави преседан за транспарентност и конструктивен дијалог.

✓ Пристап до европскиот единствен пазар: Форум за граѓанско општество на Берлинскиот процес

Како водечка организација во тематската работна група за „Пристап до европскиот единствен пазар“ во рамки на Форумот за граѓанско општество на Берлинскиот процес, нашата посветеност да ја обликуваме иднината на Западен Балкан беше во фокусот. Преку Форумот за граѓанско општество на Берлинскиот процес во Тирана, координиравме [низа регионални консултации со виртуелно присуство](#) и еден [хибриден јавен настан](#), каде што свои излагања имаа повеќе од 65 експерти од граѓанското општество, академската заедница, приватниот сектор и јавната администрација. Овие заеднички напори вродија со нацрт-препораки за политики што ги изнесовме во текот на посетите за застапување во Берлин и Брисел.

Последниот [документ за политики](#) понуди нови гледишта на Планот за раст за Западен Балкан на Европската комисија, каде што се залагаме за интеграција во единствениот пазар на ЕУ, стратешко користење на фондовите на ЕУ, како и засилена координација на економската политика преку Европскиот семестар. Тие препораки ги [споделивме со чинителите](#) на Форумот за граѓанско општество во Тирана, со што придонесовме во планот за забрзана интеграција на регионот во ЕУ.

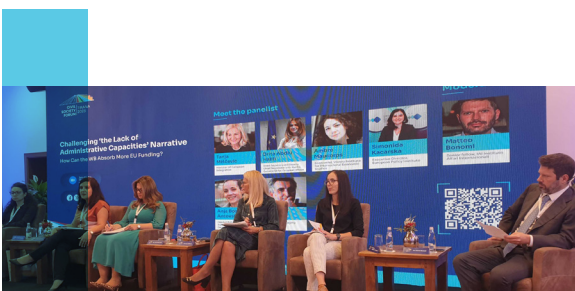
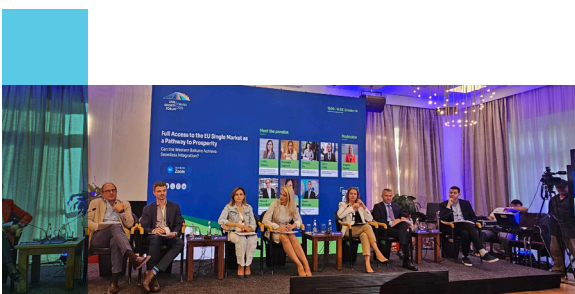
По промовирањето на Планот за раст, одржавме [јавен настан](#) да ги разгледаме неговите импликации за економското владеење во Западен Балкан, каде што вклучивме широк дијапазон креатори на политики и претставници од секторот во еден дијалог за иднината.

Посветени сме на конструктивна критика и нарачавме четири мислења за политиките во врска [“Потенцијалот на Планот за раст за Западен Балкан”](#), каде што се изнесени практични препораки за неговото спроведување и зајакнување.

✓ Поттикнување анализа на политики и јавна дебата 3.0

Дополнително ја проширивме работата со граѓаните на Северна Македонија преку проектот „Поттикнување анализа на политики и јавна дебата 3.0“. Организиравме дискусии во [Тетово](#), [Битола](#), и [Скопје](#), и овозможивме платформа за граѓаните да разговараат за новата геополитичка динамика и динамичната улога на Северна Македонија на меѓународна сцена. Овие дискусии, кои ги одбележа учеството на министерот за надворешни работи и претседавач на ОБСЕ, Бујар Османи, понудија драгоцен анализ за перспективата за пристапување на земјата, како и за улогата на ОБСЕ да се зајакне нејзиниот углед во светот. На овие настани присуствуваа вкупно 82 учесници, што е одраз на ангажираноста и интересот на заедницата за овие клучни дискусии.

Изнесеното на овие настани ќе биде основа за националната дебатна анкета што се спроведува партнерски со Центарот за делиберативна демократија при универзитетот „Стенфорд“ со поддршка од Националната фондација за демократија. Оваа иницијатива ќе собере на едно место 150 граѓани што ќе дискутираат подлабоко за да се поттикне широка ангажираност во дијалогот за домашната и меѓународната политика.

Заедничка акција за човекови права: Зајакнување на парламентарната и ангажираноста на граѓанското општество

Во февруари, нашата организација направи значаен чекор кон унапредувањето и заштитата на човековите права во Северна Македонија со отворањето на проектот „Заедничка акција за човекови права“. Тој има за цел да го зајакне ангажманот на собраниските тела и граѓанските организации. Оваа иницијатива е заедничка со Парламентарниот институт при Собранието на Република Северна Македонија и со советникот за човекови права во канцеларијата на Постојаниот координатор на ОН во земјата.

ПОДДРШКА НА СЕДУМ
ГРАЃАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ

Програма за редистрибуција на грантови и поддршка за НВО

Спроведувањето на **програмата за редистрибуција на грантови** за зајакнување на капацитетите на седум НВО е столб на нашиот проект. Тие организации, одбрани поради нивната посветеност на застапувањето за човекови права, добија поддршка да водат проекти што се критични за четвртиот циклус на Универзалниот периодичен преглед (УПП). Нашите напори овозможува овие НВО да се подготвени за активно учество во процесот на УПП и тие придонесоа со теренски податоци за широк опсег прашања од областа на човековите права. Тие прашања вклучуваат права на лица со попреченост, права на децата, насилство врз жени и домашно насилство, како и справување со говор на омраза против ЛГБТИ заедницата и предизвиците со кои се соочуваат барателите на азил и апатридите.

Поттикнување политички дијалог и вмрежување

Го препознавме јазот во политичкиот дијалог и размената на мислења меѓу чинителите за потребните реформи во областа на човековите права, па затоа нашиот проект активно го поддржуваше вмрежувањето меѓу НВО, Собранието, Министерството за надворешни работи и Советникот за човекови права/**ОНЧР** во Северна Македонија. Оваа иницијатива ја помогна првата **презентација и дебата** во Собранието за годишниот извештај за човекови права на Европската агенција за основни права (**FRA**). Оваа значајна дискусија привлече зголемен интерес од разни собраниски групи и комисии за подобрување на условите во областа на човековите права, како што е нагласено во извештајот на **FRA**.

Заеднички придонес

Успехот на нашиот придонес во четвртиот циклус на УПП дополнително се збогати со вклучувањето партнерски организации како Центарот за европска граѓанска иницијатива, Двојна надеж, Легис, Мултикултура, Национална мрежа против насилство врз жени и домашно насилство, Ромаверзитас и Квир центар. Заедно изнесовме група препораки што ги нагласија заедничките заложби да се зајакне застапувањето за човекови права во Северна Македонија.

Зајакнување на владеењето на правото: Осврт на нашето влијание

ОСМИОТ
ИЗВЕШТАЈ
ВО СЕНКА

Во 2023, со организациска поддршка од ЕУ, нашата посветеност за почитување и унапредување на владеењето на правото се преточи во значителни истражувања, критични ангажмани и конкретни напори за застапување. Главни достигнувања беа објавувањето на нашиот 8-ми Извештај во сенка за Поглавје 23 и континуираното објавување тримесечни извештаи, со што се потврди нашата постојана посветеност да ги анализираме и да известуваме за реформите и предизвиците во владеењето на правото во Северна Македонија на патот кон пристапување во ЕУ. Како дел од тие напори ќе ги анализираме и главните нови случувања во областа на владеењето на правото во ЕУ и што тоа значи за Северна Македонија..

ЧЕТИРИ
МОНИТОРИНГ
БРИФОВИ

✓ 8-ми Извештај во сенка за Поглавје 23

Осмоиот Извештај во сенка е носител на нашето застапување за владеење на правото. Тој претставува сеопфатна анализа на состојбите во правдата, слободата и безбедноста во Северна Македонија, во согласност со стандардите за пристапување во ЕУ. Извештајот, кој може да го најдете [овде](#), не само што е одраз на нашите ригорозни напори за следење, туку и дава практични препораки за креаторите на политики, граѓанското општество и меѓународната заедница. Извештајот во сенка фрла светлина на клучни области од реформите и можните подобрувања, и ја подвлекува нашата улога како критичен набљудувач и актер во дискурсот за законски и демократски реформи.

✓ Тримесечни извештаи: Постојана призма на законските реформи

2023 ни беше втора година како објавуваме [тримесечни извештаи](#) и нудиме навремени анализи за напредокот и пречките во областа на владеењето на правото поврзани со интеграцијата во ЕУ. Овие извештаи се ресурс од витално значење за актерите кои се вклучени во работата на процесот на пристапување или кои го следат; тие им нудат едно нијансирано сфаќање на случувањата и посочуваат области каде што е потребно внимание или интервенција. Извештаите се предмет на опширни консултации со низа надворешни чинители, институции на ЕУ и земји-членки. Тие служат како основна референца пред изготвувањето значајни документи за државата, вклучително и извештаите за земјата од Европската комисија.

Покрај тримесечните извештаи, преку постојаното следење и анализа на клучните случувања на ниво на ЕУ во областа на владеењето на правото, изготвивме вкупно шест извештаи со анализи на состојбите во областа на владеењето на правото во ЕУ и земјите-кандидати. Овие извештаи се собрани во [Годишниот преглед](#), кој исто така го објавуваме втора година по ред..

✓ Поттикнување критични дијалози и јавна свест

Нашите дијалози за политики, како на пример [„Мониторинг на владеењето на правото за земјите-членки на ЕУ и кандидатите: Премостување на јазот“](#) и [„Форум Еуропеум 2023“](#) понудија суштински платформи за дискусија за нашите наоди од Извештајот во сенка и тримесечните извештаи. Овие настани поттикнаа значителна размена на мислења меѓу институциите во земјата, граѓанското општество, академската заедница и меѓународните актери, и придонесоа за едно пошироко разбирање и еден колективен пристап во справувањето со предизвиците од областа на владеењето на правото.

✓ Работа преку публикации и медиуми

Објавувањето [колумни](#), [подкасти](#) и [инфографици](#) во врска со нашето истражување во областа на владеењето на правото дополнително ги прошири опсегот и влијанието на нашата работа, и активираше една поширока публика во дискусии за реформите во владеењето на правото, механизмите на ЕУ и конкретните предизвици со кои се соочува Северна Македонија. Овие публикации и медиумска активност беа важен инструмент да се крене јавната свест и да се проговори за зајакнати законски стандарди и практики.

✓ Решителен поглед кон иднината

Денес се осврнуваме на достигнувањата и на она што претстои, и ангажираноста за владеењето на правото ни е непоколеблива. Извештајот во сенка и тримесечните извештаи се доказ дека сме посветени на ригорозните анализи, транспарентноста и информираното застапување. Во иднина, ќе продолжиме да ја користиме својата стручност и анализа за да поттикнеме законски реформи, да ги поддржиме аспирациите на Северна Македонија за пристапување во ЕУ и да придонесеме во развојот на едно поправедно и демократско општество.

Партнерства и соработки: Зајакнување на влијанието преку стратешки сојузи

Во 2023 година, стратешките партнерства и заедничките проекти ни ја зајакнаа посветеноста да поттикнуваме одржливи реформи, да го подобруваме владеењето и да работиме на помирување во општеството. Најважни во нашите напори беа иницијативи како проектите WeBER 2.0 и WeBER 3.0, БЛУПРИНТ групата за судството, мрежата РЕКОМ, Алијансата за енергетска безбедност и базата MERC.

✓ **Проекти WeBER: Зајакнување на граѓанското општество и следење на реформите во јавната администрација**

Нашето активно учество во проектите [WeBER 2.0](#) и [WeBER 3.0](#), во соработка со [мрежата TEN](#) и Центарот за европски политики во Брисел, ја покажа нашата челна улога во вклучувањето на граѓанското општество во реформите на јавната администрација (РЈА) во целиот Западен Балкан. Централен дел на нашето учество беше програмата за редистрибуција на грантови наменета да ги активира НВО, како и објавувањето на извештаите од [Мониторот за РЈА](#). Овие иницијативи не само што ги зајакнаа нашите капацитети за истражување и застапување, туку и поттикнаа една транспарентна, отворена и отчетна структура на владеење ускладена со стандардите на ЕУ. Како дел од [WeBER 3.0](#), во 2023 го објавивме третиот повик за редистрибуција на грантови на локални организации во земјата што ќе градат капацитети за следење на реформите во јавната администрација.

✓ **БЛУПРИНТ група за судството: Застапување за судски интегритет**

Преку БЛУПРИНТ групата за судството продолживме да се залагаме за сеопфатни реформи во судството. И покрај доцнењето во усвојувањето на Стратегијата за развој на судството, нашиот [придонес](#) за подобрување на законодавството и за стратешки дијалози наменети да ги зајакнат транспарентноста и довербата во Судскиот совет беа пример за нашата посветеност кон зајакнување на владеењето на правото.

✓ **Мрежа за помирување РЕКОМ: Поттикнување мир и стабилност во регионот**

Нашето учество во мрежата за помирување РЕКОМ ја нагласи нашата посветеност на помирувањето и градењето мир на просторите на поранешна Југославија. Преку поддршката за теренски активности за помирување придонесовме да се создаде еден поинклузивен и пристап со фокус на жртвите при справувањето со минатото. Мрежата го објави третиот повик за редистрибуција на грантови и процесот е во тек..

✓ **Алијанса за енергетска безбедност**

Како реакција на тековните енергетски кризи предизвикани поради руската агресија во Украина, Институтот за европска политика - Скопје (ЕПИ) веќе втора година по ред неуморно работеше на предизвиците во енергетскиот сектор. ЕПИ работеше активно заедно со Алијансата за енергетска безбедност со партнери од Албанија и Косово, и спроведуваше и се залагаше за современи мерки за енергетска безбедност, со акцент на преминот кон обновливи и еколошки извори на енергија. Јасно ни е дека енергетската безбедност е критична за државната безбедност, па затоа ЕПИ врши сеопфатни анализи за да утврди чекори за ублажување на кризите и зајакнување на отпорноста при овие геополитички неизвесности. Опиплив одраз на оваа заложба е настанот на високо ниво што ЕПИ го организираше во Скопје, каде што учествуваа клучни чинители, меѓу кои и заменик-премиерот за економски прашања, стручњаци и креатори на политики. Преку овие иницијативи, ЕПИ има за цел да ја крене свесноста, да поттикне соработка, и да ги помогне заедничките активности со кои ќе се постигнат целите во областа на енергетската безбедност, со што ќе придонесе за благосостојбата и отпорноста на државата.

✓ **Заеднички активности во иднина**

Во иднина, силата на нашите партнерства и соработки ќе остане суштински дел од остварувањето на нашата мисија. Ги соединуваме организациите и мрежите истомисленици и со тоа го засилуваме нашето влијание, се застапуваме за значајни промени и придонесуваме за развој на подемократски, праведни и мирни општества во Западен Балкан и пошироко.

Услуги и консултантски активности: Зајакнување на стручноста и влијанието¹

Во 2023, нашите консултантски и истражувачки иницијативи значително придонесоа за унапредувањето и заштитата на основните права, општествената отчетност и реформските процеси во регионот. Нашите партнерства со угледни организации како Агенцијата за основни права на Европската унија (FRA) и Светска банка ја нагласуваат нашата клучна улога во влијанието врз политиките и помагањето на социјалната инклузија.

✓ Годишна анализа на Извештајот на Европската комисија за Северна Македонија

Од 2011 година, нашиот институт изработува [годишна анализа](#) на Извештајот за напредок на земјата за Северна Македонија од Европската комисија. Оваа критична оценка врши длабинска анализа на напредокот на земјата кон пристапувањето во Европската Унија, при што ги посочува и подобрувањата и областите каде што е потребно дополнително внимание. Нашата сеопфатна анализа стана драгоцен ресурс за чинителите, со што придонесува за едно подлабоко разбирање на патешествието на Северна Македонија кон интеграцијата во ЕУ.

Во 2023 година, го проширивме нашето влијание кога трета година по ред организиравме [настан](#) со мрежата **TEN** и со Дирекцијата за соседска политика и преговори за проширување на тема Извештаи од ЕК за земјите од Западен Балкан. На настанот зедоа учество уважени говорници како генералниот директор Герт Јан Коопман од Европската комисија и Лука Гори, италијанскиот амбасадор во Србија. Во дискусијата се нагласи важноста на овие извештаи при оценувањето на напредокот на регионот и предизвиците во напорите за интеграција во ЕУ. Овој настан беше доказ за нашата посветеност да поттикнуваме информиран дијалог и да го зајакнуваме дискурсот за политики во однос на проширувањето на ЕУ.

¹ Целосниот список на нашите проекти и консултантски активности е достапен на <https://epi.org.mk/%d0%b4%d0%be%d0%bd%d0%b0%d1%82%d0%be%d1%80%d0%b8?lang=en>

✓ Истражувачко партнерство со FRA

Нашата континуирана соработка со **FRA** како дел од истражувачката мрежа **FRANET** ја покажува нашата посветеност кон унапредување на основните права во Европската унија и Северна Македонија. Годинава, начнавме клучни прашања како „анти-муслиманска омраза“ и разгледавме како општествено-политичките случувања, како на пример руската агресија врз Украина, влијаеја на основните права во Европската унија. Нашето учество во [Извештајот за основни права на FRA за 2023](#) и Кусиот тематски извештај за „анти-муслиманска омраза“ е приказ на нашите напори да понудиме анализи засновани на докази за реакции преку политики и јавен дискурс.

✓ Иницијатива на Светска банка за социјална отчетност

Нашето партнерство со светска банка за „Зајакнување на остварувањето социјална заштита преку социјална отчетност“ е одраз на нашата посветеност да ја зајакнеме добросостојбата на маргинализираните групи, меѓу кои и Ромите и повратниците. Со спроведување на пристапот на Оценување во заедницата во општини како Куманово и Шуто Оризари, помогнавме суштински дијалог меѓу корисниците и давателите на социјални услуги, што доведе до заеднички акциски планови наменети да се подобри давањето услуги.

✓ Надворешна евалуација на ReSPA

Нашата стручност се препозна и во надворешната евалуација на активностите на ReSPA во рамки на Договорот за грант на ЕК. Сеопфатната анализа на нашиот тим за оценување помогна да се оценат релевантноста, ефикасноста и влијанието на иницијативите на ReSPA за процесите на Реформа во јавната администрација, при што понуди драгоцен анализ за идните стратешки насоки.

✓ Јавни настапи и дијалози за политики

Во текот на годината, нашите настапи во јавните дебати, како на пример онаа во Собранието на Република Северна Македонија, беа клучни за споделување на наодите од нашите истражувања и за поттикнување на дискусиите за подобрување на заштитата на основните човекови права и зајакнување на системите за владеење.

✓ За иднината

Нашето присуство и влијание се прошируваат преку истражувања, консултантски активности и дијалози за политики, а фокусот ни останува на тоа да придонесеме за поинклузивно, праведно и демократско општество. Нашата соработка со меѓународните тела и локалните чинители е доказ за нашата непоколеблива посветеност за унапредување јавни политики што се одраз на потребите и правата на сите граѓани.

Застапување: Реформи на повисоко ниво и зајакнати партнерства ²

ПРЕКУ 60 ЗАСТАПУВАЧКИ И
ВМРЕЖУВАЧКИ СОСТАНОЦИ ВО
ЗЕМЈАВА И НИЗ ЕВРОПА

Нашите заложби за застапување годинава ги одбележаа клучни ангажмани и стратешки средби со кои се нагласи нашата посветеност да ги обликуваме политиките, да ја унапредуваме транспарентноста и да ги зајакнуваме човековите права. Преку соработката со домашни и меѓународни тела ја покажавме нашата стручност за судски реформи, анти-корупциски напори и сложениот систем на пристапувањето во ЕУ.

² Сеопфатниот список на повеќето средби за застапување и вмрежување е достапен тука <https://bit.ly/4ccg8Yn>

Клучни ангажмани и постигнувања

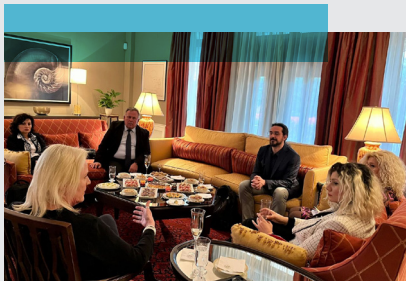
Годинава нашиот дијалог опфати разни и влијателни платформи, со особен акцент на Брисел, срцето на Европската унија. Во тој центар го засиливме својот ангажман да ја обликуваме политиката и да водиме подлабоки дискусии за интеграцијата во ЕУ. Клучни беа [средбите](#) со Дирекцијата за соседска политика и преговори за проширување на Европската комисија и учеството во Форумот за граѓанско општество и институти при Берлинскиот процес, кои беа двигател на дијалогот за интегритет во судството, за борба против корупцијата и за економска интеграција на Западен Балкан во ЕУ. Бевме вклучени и во започнувањето иницијативи за следење на Европската политичка заедница.

Го искористивме присуството во Брисел да се впуштиме во суштински дискусии со пратеници во Европскиот парламент, службени лица на ЕУ и претставници од разни земји-членки на ЕУ. Преку тие разговори ја проширивме мрежата за застапување и ја зацврстивме нашата улога како клучен играч во обликувањето на регионалниот и меѓународен контекст на политики, особено во однос процесот на пристапување на Северна Македонија во ЕУ. Во текот на дводневната посета на земјата од страна на Комисијата за европски прашања од Данскиот парламент, [имавме задоволство да им бидеме домаќини на претставниците на Комисијата во просториите на ЕПИ: претседавачот на комисијата, Нилс Флеминг Хансен, како и членовите Карин Лилторп, Мариане Бигум, Александер Риле и Сорен Сондергор](#). Разговаравме за европската интеграција на земјата, предизвиците и можностите за напредокот на Северна Македонија во ЕУ.

Во текот на годината, членови на тимот на ЕПИ се состанаа со Здружението на јавни обвинители за да разговараат за судскиот интегритет со новиот претседател, што ја покажа нашата посветеност за подобрување на законскиот контекст. На тоа се надоврзаа низа средби со министерот за правда, Судскиот совет, судии и обвинители со цел да се унапредат реформите во правосудството. Освен тоа, остваривме средба и со мисијата за партнерска оценка за домашни институции за човекови права, како и мисијата за партнерска оценка за Судскиот совет. Во [работата](#) со финските советници од ОБСЕ и учеството на [форумите](#) на ОБСЕ се виде нашиот аналитички капацитет за реформи во правосудството и за организиран криминал, што поттикна една состојба зрела за развој на политиките.

Пред Вториот самит на Европската политичка заедница (ЕПЦ), [учествувавме на конференцијата](#) што ја организираше Институтот за европски политики и реформи од Молдавија заедно со Фондацијата Отворено општество, Центарот за европски политички студии (СЕПС) и Националната платформа на граѓанскиот форум *EaP* каде што разговаравме за главните очекувања од самитот. Потоа [учествувавме и во Опсерваторијата на ЕПЦ](#) што ја покрена СЕПС. Опсерваторијата ќе ја води граѓанското општество и ќе се користи да ја зајакне транспарентноста и да ги поттикне идните претседателства на ЕПЦ и членовите, како и општата јавност, да го следат остварувањето на преземените обврски и конкретните резултати договорени на ниво на европските водачи.

Во силните заложби дополнително да го обликуваме политичкиот контекст, активно учествувавме на консултативните [средби](#) што ги организираше Секретаријатот за европски прашања (СЕП) за развој на патокази за Групата 1 од поглавјата за преговори, со акцент на владеење на правото, демократски институции и реформи во јавната администрација (РЈА). Оваа заедничка иницијатива ни овозможи материјално да [придонесеме](#) во патоказите, со што ги зајакнавме напорите за застапување и обезбедивме нашите препораки директно да се земат предвид при стратешкото планирање на процесот на пристапување на Северна Македонија во ЕУ.

Соработка за ефект

Нашето застапување во Брисел, како и во други институции на ЕУ и земји-членки, го одбележаа низа стратешки средби и настани за вмрежување што ни овозможија да ги изложиме нашите анализи и препораки непосредно пред клучните субјекти што ги носат одлуките. Оваа работа поттикна отворени и конструктивни дијалози за подобрување на законскиот контекст и поттикнување една состојба зрела за развој на политиките.

На секоја средба, тркалезна маса и конференција ги изнесувавме нашите анализи и препораки, во стремежот за едно потранспарентно, поотчетно и поправедно општество. Нашиот ангажман во Форумот за граѓанско општество и институти на Берлинскиот процес и придонесот во тематските работни групи се пример за нашата лидерска улога во унапредувањето на една подлабока економска интеграција на Западен Балкан во ЕУ.

Темели за иднината

Ако се осврнеме на достигнувања од годинава, наменското застапување во Брисел и во земјите-членки на ЕУ ги постави основите за понатамошно влијание врз политиките и за стратешките партнерства. Општиот опсег на нашите напори се гледа во учеството на високи дискусии и форуми, како на пример Светската конвенција на ASN и Безбедносната конференција во Белград. Сепак, главниот белег на нашето застапување годинава го даде фокусот на работата со ЕУ.

Видливост, комуникации и настани: Проширување на влијанието и поттикнување

400 МЕДИУМИСКИ
СПОМЕНУВАЊА

15 НАСТАНИ
СО НАД
700 УЧЕСНИЦИ

НАД 300 ИЛЈАДИ
РИЧ НА СОЦИЈАЛНИ
МРЕЖИ

Во 2023, нашата организација усвои еден стратешки пристап во работата со медиумите и присуството на социјалните мрежи, при што се даде предност на длабочината и квалитетот на нашите комуникации. Бевме **спомнати околу 400 пати во медиумите**, што е одраз на постојаниот интерес за нашата работа и нашите иницијативи. Акцентот на детални дискусии преку настапи на ТВ ни овозможи темелно да ги изложиме нашите позиции и анализи, со што го зајакнавме нашето присуство во јавноста.

✓ Раст и присуство на социјалните мрежи

Дигиталниот отпечаток ни се зголеми значително, со забележителен раст на сите социјални платформи. Нашата заедница на [Фејсбук](#) порасна до 9.619 следачи и опсег од 242.000 лица. На [Инстаграм](#) и [Икс](#) исто така имаме значителен пораст на следачи и активна комуникација, што ја покажува можноста да се поврземе со разни сегменти од публиката. Овој раст ни ја зголеми видливоста и поттична пошироки дискусии на важни теми.

✓ Водечка улога во европски дијалози

Нашето присуство на европска сцена го одбележа активното учество и лидерство во разни форуми, вклучително и Форумот за граѓанско општество во Берлинскиот процес, каде што водевме дискусии за економската интеграција на Западен Балкан во ЕУ. Овие ангажмани ја покажаа нашата посветеност за унапредување на регионалната соработка и европската интеграција.

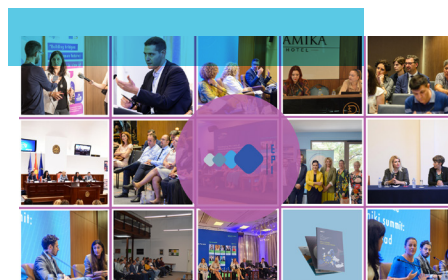
✓ Организирање влијателни настани

Во текот на годината, организиравме 15 настани³ што привлекоа 700 учесници на лице место и виртуелно. Вреди да се одбележи нашиот годишен Форум Еуропеум чија тема беше 20-тата годишнина од самитот во Солун, и каде што се разгледаа предлози за реформи во процесот на пристапување. Нашата улога во стимулирање дебати за политики и унапредување на свеста за човекови права се покажа во дијалогот за политики „Следење на владеењето на правото“ и изложувањето на годишниот извештај на FRA во Собранието.

✓ Работа со дипломатски и политички лидери

Пример за нашите напори да се премости јазот меѓу граѓанското општество и креаторите на политики беа средбите со амбасадори, пратеници во Европскиот парламент, пратеници и други чинители. Настаните на високо ниво, како приемот на [германскиот министер за Европа](#) и учеството на [Преспанскиот форум](#) за дијалог, го покажаа нашето влијание во обликувањето на дискусиите за проширувањето на ЕУ и реформите во владеењето.

3 Списокот на настани е достапен тука <https://bit.ly/43bx11r>

Внатрешен развој: Зајакнување на организацискиот капацитет

Во текот на 2023, нашиот проект „Градиме мостови за заедничка иднина: Владеењето на правото во насока на пристапувањето во ЕУ“ одигра многу важна улога во зајакнувањето на организацискиот развој на ЕПИ. Активностите на проектот беа клучни за да ги зајакнеме нашите внатрешни капацитети, особено во областите следење, евалуација и застапување.

✓ Реализација на алатката за следење и евалуација

Значаен момент беше изготвувањето и примената на алатката за следење и евалуација. Оваа иницијатива беше клучна да си го подобриме капацитетот систематски да го оценуваме ефектот од нашата работа. Реализацијата дојде по обуката на тимот претходната година и претставува критичен чекор во нашите напори да ги подобриме управувањето со проекти, оценувањето резултати и стратешкото планирање.

✓ Сесија за внатрешна организација

Сесијата за внатрешна организација во септември ни овозможи да си го оцениме напредокот со ревидираните алатки за организациските практики да ни се ускладени со стратешките цели. Оваа самоанализа е доказ дека посветено работиме да се подобриме и приспособиме во променливиот политички контекст.

✓ Стручен развој и менторство

Стручниот развој е столб на нашата стратегија за внатрешен раст. Секој член на тимот е вклучен во разни програми за обука за проширување на нивната стручност и вештини, што пак придонесува за нашето колективно знаење и организациска сила. Понатаму, даваме приоритет на менторството за нашите волонтери да добијат драгоцен совети од искусниот персонал и да се подготват за идните професионални предизвици.

Пример за нашата посветеност на стручниот развој е учеството на Обуката за родови податоци на UN Women во септември 2023, во Измир, во Туркије. Овој настан му даде на нашиот тим корисна можност да ги продлабочи знаењето и примената на родовите податоци, со што се засили нашето залагање за родова еднаквост и зајакнување на жените. Пример за практичниот ефект од ова искуство за градење капацитети е учеството на нашите истражувачи во заедничкиот проект за вклученоста на жените во политиката во Северна Македонија, кој доби признание за најдобар производ за родови податоци.

✓ Менторство за владеење на правото и соработка

Проектот „Градиме мостови за заедничка иднина: Владеењето на правото во насока на пристапувањето во ЕУ“ овозможи една нова соработка за менторство за владеење на правото и нè поврза со една НВО од ЕУ. Тоа партнерство не само што ни го збогати сфаќањето на предизвиците во владеењето на правото во ЕУ, туку и ни ги зајакна аналитичките и вештините за застапување. Преку оваа иницијатива, под стручно менторство, еден одбран истражувач изработи [длабинска анализа](#) за динамиката во владеењето во правото во ЕУ, со што дополнително се зацврсти нашата позиција како добро информиран актер во оваа област.

✓ Поглед кон иднината

Работиме во сложениот контекст на пристапување во ЕУ и застапување за владеење на правото, но иницијативите за внатрешен развој остануваат од суштинска важност за нашиот успех. Со вложување во растот на тимот, со користење иновативни алатки и со поттикнување менторство, се наоѓаме во положба да придонесеме уште повеќе во дискурсот за интеграцијата во ЕУ и темелните права.

